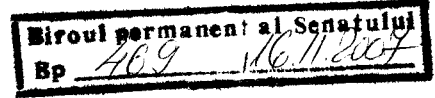

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2891
02.11.2007

L872

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.301/2004, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.575 din 29/06/2004, privind Codul penal*, inițiată de domnul deputat independent Nati Meir (Bp. 469/2007).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune modificarea și completarea unor prevederi din Legea nr. 301/2004 privind Codul Penal al României.

Dispozițiile propuse a fi modificate se referă mai ales la protecția persoanei, a drepturilor și libertăților acesteia.

II. Propuneri și observații

A. Observații pe fond

Precizăm faptul că deși din punctul de vedere al tehnicii legislative modificarea unui act normativ care nu este în vigoare este posibilă - totuși ar trebui reanalizată oportunitatea modificării și completării unor

dispoziții din Legea nr. 301/2004 privind Codul Penal al României, act normativ care va intra în vigoare la 1 septembrie 2008.

Menționăm și faptul că Ministerul Justiției a inițiat proiectul unui nou Cod penal care se află în fază de dezbatere publică și care reglementează aproape toate aspectele semnalate de inițiatorul acestei propuneri legislative.

B. Observații pe text

1. Se propune completarea textului **art. 181 - Uciderea din culpă** - cu un nou alineat – alin.(5¹) - care va avea următorul cuprins:

„(5¹) Uciderea din culpă făcută de către părinți asupra membrilor lor de familie, ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anume activități se pedepsește cu închisoare strictă de la 7 la 15 ani”.

Nu susținem această propunere deoarece în proiectul noului Cod penal reglementarea *uciderei din culpă* a fost simplificată, renunțându-se la o parte dintre formele agravate care pot fi suplinite fără probleme prin aplicarea regulilor de sancționare a concursului de infracțiuni. Reglementarea distinctă a acestor infracțiuni, care nu constituie altceva decât forme agravate sau atenuate ale unor infracțiuni contra vieții sau integrității corporale, s-a impus în vederea eliminării lacunelor și incoerențelor datorate modificărilor succesive ale Codului penal în vigoare. Astfel, săvârșirea unei infracțiuni prin violență asupra unui membru de familie apare în legea în vigoare ca o agravantă la infracțiunile de loviri sau alte violențe și vătămare corporală, se regăsește într-o formă apropiată la omor, dar nu există în cazul vătămării corporale grave și al vătămarilor cauzatoare de moarte. De aceea, potrivit proiectului, comiterea infracțiunii prin violență asupra unui membru de familie atrage o agravare în cazul tuturor infracțiunilor pentru care acest lucru se justifică.

2. Se propune completarea **art. 182 - Determinarea sau înlesnirea sinuciderii** - prin introducerea unui nou alineat - alin.(3) - care va avea următorul cuprins:

„(3) Fapta de a determina sau a înlesni sinuciderea făcută de părinți asupra membrilor lor de familie, dacă sinuciderea sau încercarea de sinucidere a avut loc, se pedepsește cu închisoare strictă de la 3 la 10 ani.”

În ceea ce privește *determinarea sau înlesnirea sinuciderii*, prin proiectul noului Cod penal au fost introduse o serie de diferențieri în planul reglementării. Astfel, s-a consacrat o reglementare distinctă între fapta care a fost urmată doar de o încercare de sinucidere și cea care a condus la sinuciderea victimei. În egală măsură, s-a prevăzut un tratament sancționator diferențiat după cum faptele au fost comise cu privire la o persoană cu discernământ nealterat, cu privire la o persoană cu discernământ diminuat sau la o persoană lipsită de discernământ, în acest ultim caz neputând fi vorba de a hotărâre luată de cel în cauză, iar fapta fiind sancționată la fel ca și infracțiunea de omor. Potrivit proiectului noului Cod penal, comiterea infracțiunii asupra unui membru de familie atrage o agravare în cazul tuturor infracțiunilor pentru care acest lucru se justifică.

Pe cale de consecință, având în vedere cele mai sus menționate, nu susținem această propunere.

3. La art. 187 - Vătămarea corporală gravă - se propune introducerea a două noi alineate – alin.(1¹) și alin.(2¹) – care vor avea următorul cuprins:

„(1¹) Fapta comisă de părinte asupra membrilor de familie sau de cel care are în îngrijirea sa minori și prin care s-a pricinuit integrității corporale sau sănătății o vătămare care necesită pentru îngrijiri medicale mai mult de 60 de zile se pedepsește cu închisoare strictă de la 2 la 7 ani.

„(2¹) Dacă vătămarea corporală comisă de soț asupra soției însărcinate a avut consecința avortului (întreruperea cursului sarcinii și expulzarea produsului de concepție), pedeapsa este închisoare strictă de la 2 la 10 ani.”

De asemenea în cuprinsul **art. 189 - Vătămarea corporală din culpă** - se propune introducerea unui nou alineat - alin.(1¹) - cu următorul cuprins:

„(1¹) Fapta prevăzută de art. 186 alin. (2) comisă de către un părinte asupra membrilor lui de familie sau de cel care are în îngrijirea sa minori, care a pricinuit o vătămare a integrității corporale care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 60 de zile, săvârșită din culpă, se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 3 ani.”

Nu susținem aceste completări deoarece cu privire la infracțiunile contra integrității corporale sau sănătății, în proiectul noului Cod Penal, în cazul infracțiunii de vătămare corporală din culpă, s-a realizat o simplificare a reglementării, corespunzător celei efectuate în cazul

uciderii din culpă, și a fost introdusă o incriminare complexă, incidentă atunci când două sau mai multe persoane au fost vătămate. Se va înlătura astfel incoerența din legea în vigoare, care consacră o unitate de infracțiune atunci când au fost ucise din culpă două sau mai multe persoane și o pluralitate de infracțiuni atunci când acestea au fost doar vătămate.

În condițiile sistemului de sancționare a concursului de infracțiuni propus de proiect, menținerea acestei inconsecvențe ar fi putut conduce la sancționarea mai severă a autorului vătămării din culpă a mai multor persoane față de situația autorului unei ucideri din culpă comise în condiții similare. Potrivit proiectului noului Cod Penal, comiterea infracțiunii asupra unui membru de familie atrage o agravare în cazul tuturor infracțiunilor pentru care acest lucru se justifică.

4. La art.198, art.199 și art.200 se propune introducerea a câte unui nou alineat, astfel:

- **art. 198** - „(1¹) *Părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor, în orice mod, comisă de către un părinte asupra membrilor familiei lui, punându-i în pericol iminent viața, sănătatea sau integritatea corporală, se pedepsește cu închisoare de la 2 ani la 4 ani.*”

- **art. 199** - „(2) *Omisiunea soțului sau altui membru al familiei de a da ajutorul necesar sau de a înștiința autoritățile, de violențele făcute de celălalt soț asupra unui alt membru de familie și a cărui viață, sănătate sau integritate corporală este în primejdie și care este lipsit de puterea de a se salva, se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani.*”

- **art. 200** – „(1¹) *Neînștiințarea autorității de o rudă apropiată privitor la un membru al familiei sale, care are nevoie de ajutor, fiindu-i pusă în pericol viața ori integritatea corporală, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 1 an.*”

Referitor la modificarea **art. 198, 199, 200** nu susținem soluția propusă, aceasta fiind acoperită de definiția infracțiunii comisive prin omisiune, reglementată de art.16 din partea generală din proiectul noului Cod penal. Cadrul incriminărilor în materie a fost completat prin introducerea unui nou text - împiedicarea ajutorului - inspirat de prevederile art. 223-5 din Codul penal francez, care își propune să sancționeze o serie de acte ce nu intră, la ora actuală, sub incidența niciunui text legal, deși pericolozitatea lor pentru viața sau integritatea corporală a unei persoane aflate în primejdie este evidentă. Potrivit proiectului noului Cod penal, comiterea infracțiunii asupra unui membru

de familie atrage o agravare în cazul tuturor infracțiunilor pentru care acest lucru se justifică.

5. La art.201 și art.202 se propune introducerea a câte unui nou alineat, astfel:

- **art. 201** - „(2¹) *Fapta de lipsire de libertate în mod ilegal săvârșită de către un membru de familie asupra unui alt membru de familie, se pedepsește cu închisoare strictă de la 7 la 15 ani.*”

- **art. 202** - „(1¹) *Punerea sau ținerea unei persoane în stare de sclavie, săvârșită de un membru de familie asupra unei rude apropiate, precum și traficul de sclavi, se pedepsește cu închisoare strictă de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.*”

Considerăm ca nu se impune completarea **art. 201** și **202** deoarece reglementarea unor infracțiuni comise asupra membrilor de familie constituie forme agravate sau atenuate ale unor infracțiuni contra vieții, integrității corporale și libertății persoanei; în privința infracțiunii de *lipsire de libertate în mod ilegal* a fost restructurată reglementarea în proiectul noului Cod penal, prin eliminarea unor forme agravate sau elemente de agravare care nu se justificau, și introducerea altora, menite a acoperi lacunele în reglementare.

6. Nu susținem propunerea de completare a art.205 - Traficul de minori - prin introducerea unei noi litere - e¹) *fapta a fost săvârșită de un membru de familie asupra altui membru de familie* - deoarece considerăm că atât prevederile art. 205 din Codul penal în vigoare, cât și textele referitoare la infracțiunea de trafic de minori din proiectul noului Cod penal sunt acoperitoare și deci nu se justifică o nouă modificare.

7. La art. 208 - Violarea de domiciliu ori a sediului - se propune adăugarea unui nou alineat - alin. (1¹)- cu următorul cuprins :

„(1¹) *Pătrunderea fără drept, în orice mod, săvârșită de un soț în domiciliul personal al celuilalt soț sau în domiciliul comun, dar care în urma unei hotărâri definitive de divorț a rămas în proprietatea celuilalt soț, fără consimțământul persoanei care îl folosește sau refuzul de a îl părăsi la cererea acestuia se pedepsește cu închisoare strictă de la 1 an la 5 ani.*”

Nu susținem această propunere de completare deoarece este reglementată în proiectul noului Cod penal prin art. 213 și art. 214,.

8. La art. 210 – Amenințarea, textul se propune a fi completat cu un nou alineat cu următorul conținut:

„(1¹) Fapta soțului de a amenința cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva sa ori a unei rude apropiate dacă este de natură să alarmeze, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu zile –amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăși sancțiunea prevăzută de lege pentru infracțiunea care a format obiectul amenințării .”

În cazul infracțiunii de amenințare, nu considerăm oportună modificarea deoarece în proiectul noului Cod penal s-a optat pentru o sferă deschisă a persoanelor vizate de fapta cu care se amenință, astfel încât instanța să aibă posibilitatea de a aprecia în fiecare caz concret dacă fapta era de natură să alarmeze persoana amenințată. Prevederile art. 210, cât și textele referitoare la infracțiunea de amenințare din proiectul noului Cod penal sunt acoperitoare și considerăm că nu este necesară o altă modificare.

9. Se propune, de asemenea, completarea art. 211 – Șantajul - cu un nou alineat, astfel:

„(1¹) Constrângerea unui membru de familie de către o rudă apropiată, prin violență sau amenințare, să dea, să facă sau să nu facă sau să sufere ceva, dacă fapta este comisă spre a dobândi un folos injust, se pedepsește cu închisoare strictă de la 1 an la 5 ani.”

Nu susținem nici această modificare deoarece considerăm că prevederile art. 211 și textele referitoare la infracțiunea de șantaj din proiectul noului Cod penal vor fi acoperitoare.

10. La art. 218 - Actul sexual cu un minor - ar urma să fie introdus un nou alineat cu următorul cuprins:

„(1¹) Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex, care nu a împlinit 15 ani, săvârșită de către un membru de familie asupra unei rude apropiate, se pedepsește cu închisoare strictă de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.”

Și această propunere se regăsește în proiectul noului Cod penal, art. 210 alin. (4) litera (a).

La fel și propunerea de modificare a alineatului (3) al **art.220 – Perversiunea sexuală** – care se regăsește la art.209 alin.(2) lit.b) din proiectul menționat.

11. Art. 228 - Abandonul de familie - ar urma să fie completat cu un nou alineat, astfel:

„(1¹) Obligația legală de întreținere există între soț și soție, părinți și copii, cei care înfiază și înfiat, bunici și nepoți, străbunici și strănepoți, frați și surori precum și alte persoane prevăzute de lege.”

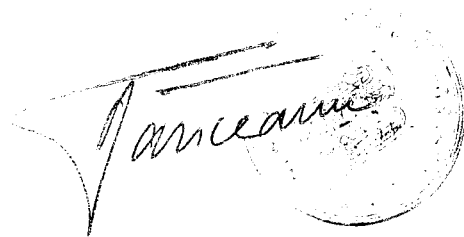
Și referitor la această propunere, considerăm că textele privind infracțiunea de abandon de familie din proiectul noului Cod penal sunt acoperitoare.

În aceeași situație de află și propunerile de completare cu câte un nou alineat a **art. 233 - Ultrajul contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice**, **art. 235 – Proxenetismul**, **art. 237 - Pornografia infantilă**, **art. 252 –Tâlhăria**, **art. 263 – Distrugerea și art. 266 - Tulburarea de posesie.**

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Călin POPESCU – TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului